

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشکده پرستاری و مامایی
گروه پرستاری داخلی جراحی

شیوه نامه اجرایی برنامه های
آموزش بالینی پرستاری

دی ماه ۱۴۰۱

مقدمه

آموزش بالینی دانشجویان پرستاری فرآیندی پویاست که طی آن دانشجویان بصورت تدریجی با حضور بر بالین مددجو تجربیات متعددی کسب می‌کنند و در تعامل فعال با محیط، مدرس، کادر درمان، مددجو و خانواده مفاهیم آموخته شده را به کار می‌گیرند. آموزش بالینی در حدود نیمی از زمان آموزش در دوران تحصیلی دانشجویان پرستاری را به خود اختصاص می‌دهد که نشان دهنده اهمیت ویژه آن است.

آموزش بالینی شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌های تسهیل‌کننده یادگیری در محیط بالینی است که با هدف ایجاد تغییرات قابل اندازه‌گیری در دانشجو جهت انجام مراقبت بالینی مبتنی بر شواهد صورت می‌پذیرد. در محیط بالینی تمرکز اصلی بر نیازهای یادگیری دانشجو و فراهم سازی شرایط مناسب جهت پیشرفت و ایجاد اطمینان از کسب شایستگی در مهارت‌های بالینی می‌باشد. آموزش بالینی این امکان را فراهم می‌آورد تا دانش نظری دانشجو در طول کارآموزی^۱ / کارآموزی در عرصه^۲ به مهارت‌های ذهنی، روانی- حرکتی تحت تفکر انتقادی جهت ارائه مراقبت و آموزش به مددجو تبدیل شود. عدم توجه به آموزش بالینی منجر خواهد شد که دانشجویان پرستاری علیرغم دانش نظری مناسب، در محیط بالینی با مهارت عمل نکرده و با ورود به سیستم درمان و مراقبت، کیفیت ارائه خدمات با گذشت زمان تنزل پیدا کند.

کارآموزی‌های بالینی اهمیت حیاتی در شکل‌گیری هویت حرفه‌ای دارد و در واقع قلب آموزش حرفه‌ای پرستاری نامیده می‌شود. آموزش بالینی پرستاری جزء لاینفک آموزش نظری است و هر دو مکمل هم هستند، در عین حال آموزش بالینی متفاوت و از پیچیدگی زیادی برخوردار است و وجود شیوه‌نامه اجرایی واحد در مدیریت آموزش بالینی به کاهش شکاف بین آموزش نظری و بالینی و در فرآیند رسیدن به شایستگی دانشجویان پرستاری کمک خواهد کرد.

^۱ تمرین عملی واحدهای تخصصی و علمی است که تحت نظارت مستقیم و حضور دائم مدرس مربوطه در بخش‌های بالینی در طول سه سال اول دوره کارشناسی ارائه می‌شود.

^۲ کسب مهارت‌های مناسب حرفه‌ای و کاربرد آموخته‌های علمی در عمل، تحت نظارت مشترک مسوولین پرستاری در عرصه کارآموزی و مدرسین ناظر است.

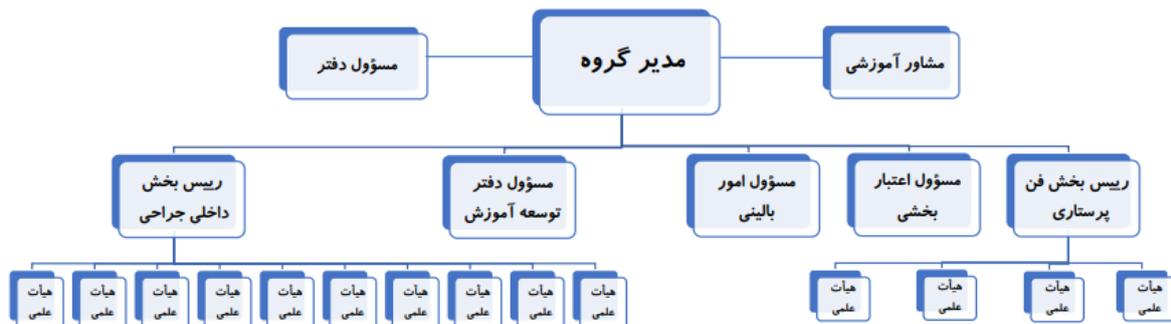
طول دوره و تعداد واحدها

دانشجویان در طول ۴ سال (۸ نیمسال) تحصیلی، در سه سال اول دروس عمومی پایه، تخصصی و کارآموزی را به شکل نظری، عملی و کارآموزی و در سال چهارم به صورت کارآموزی در عرصه به شکل شیفت در گردش می‌گذرانند.

ردیف	دروس	تعداد واحد
۱	عمومی	۲۲
۲	پایه	۱۵
۳	تخصصی	۵۴
۴	کارآموزی	۱۸
۵	کارآموزی در عرصه	۲۱
۶	جمع	۱۳۰

نمودار سازمانی گروه پرستاری داخلی جراحی در مدیریت برنامه‌های آموزش بالینی و نظری

نمودار سازمانی گروه پرستاری داخلی جراحی

مدیر گروه: دکتر فریبا برهانی

ریس بخش داخلی جراحی: دکتر مهسا بوذری پور
 مسوول اعتبار بخشی: دکتر فاطمه حسن دوست
 مسوول امور بین الملل: دکتر میترا زندی
 مسوول دفتر: خانم فاطمه سیف الله زاده

مشاور آموزشی: دکتر سیما زهری انبوهی
 ریس بخش فن پرستاری: دکتر سولماز موسوی
 مسوول دفتر توسعه آموزش: دکتر فاطمه منجدبی
 مسوول امور بالینی: دکتر ندا ثنایی

اهداف اصلی تدوین شیوه نامه اجرایی بر موارد زیر تمرکز دارد:

- اطمینان از تربیت دانش آموختگان توانمند
- اطمینان از کسب توانایی ایفای نقش‌های مراقبتی- حمایتی، آموزشی، پژوهشی و مشاوره‌ای
- نظام‌مند بودن ارائه برنامه آموزش عملی توسط اساتید
- نظام‌مند بودن شیوه ارزشیابی عمومی و اختصاصی دانشجویان جهت ارتقای کیفیت آموزش حرفه‌ای
- ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان با هدف تقویت نقاط مثبت و شناخت و مرتفع سازی نقاط ضعف
- مشخص سازی شکاف بین آموزش نظری و بالینی جهت کنترل فرآیند تدریس
- استفاده از نتایج ارزشیابی دانشجویان توسط مدرسین و مسوولین دانشکده جهت شناخت نقاط ضعف و قوت فرآیند یاددهی- یادگیری در بالین
- کمک به اتخاذ تصمیمات عملیاتی جهت بهبود وضعیت آموزش بالینی برای اساتید و دانشجویان

ساختار کلی اجرا و ارزشیابی آموزش بالینی

ساختار کلی اجرا و ارزشیابی آموزش بالینی در دانشکده شامل دو بخش است:

الف: گروه علمی شامل معاونت آموزشی دانشکده و مراکز درمان، مدیران گروه‌های آموزشی و نمایندگانشان، مسوول بالینی دانشکده، نماینده توسعه آموزش (EDO) در دانشکده و اساتید محترم هیئت علمی

ب: گروه اجرایی شامل مدیر گروه، مسوول بخش داخلی جراحی، مسوول بالینی و اعضای محترم هیئت علمی

راهنمای برنامه آموزش بالینی کارشناس پرستاری

آموزش بالینی به دو شیوه عملی و نظری شامل حضور در مرکز مهارت‌های بالینی (اسکیل لب) و مراکز آموزشی درمانی (بالین مددجو) و به صورت تلفیقی از روش دانشجوی محور و استاد محوری اجرا می‌گردد. در حال حاضر تلاش جهت تلفیق شیوه‌های سنتی و نوین آموزشی نظیر یادگیری مبتنی بر مشکل (PBL)¹، عملکرد مبتنی بر شواهد (EBP)²، گزارش مورد بالینی و بررسی پرونده‌های بستری، آموزش بر بالین مددجو، ارائه کنفرانس، شرکت در بحث‌های گروهی، استفاده از شبیه سازها، آموزش مجازی و ثبت فعالیتها در کارنما (لاگ بوک) و ارائه بازخورد توسط مدرس و غیره وجود دارد.

¹Problem-based learning

² Evidenced-based practice

شرح وظایف کارگروه اجرا و ارزشیابی آموزش بالینی

- بررسی وضعیت فعلی آموزش بالینی شامل میزان رضایتمندی دانشجویان، مدرسان، بررسی نقاط ضعف موجود
- تهیه گزارش کتبی از روند اجرای آموزش بالینی در مراکز درمان به مدیر گروه و معاونت آموزشی دانشکده
- ارائه راهکارهای کاربردی جهت ارتقای کیفیت اجرای آموزش بالینی و شیوه ارزشیابی
- مشارکت در برنامه ریزی و ایجاد تسهیلات لازم برای اجرا و ارزشیابی با رویکردهای نوین در آموزش بالینی
- ایجاد شرایط مناسب برای انجام طرح های پژوهش در آموزش جهت همکاری با مراکز تحقیقاتی مستقر در مراکز آموزشی درمانی
- شناسایی نیازهای آموزشی مدرسان جهت ارائه گزارش به مدیر گروه و معاونت آموزشی دانشکده جهت برگزاری دوره‌های توانمند سازی اساتید
- تهیه گزارش روند انجام کارآموزی‌ها با مشارکت ناظران آموزشی بیمارستان‌ها به صورت ماهیانه
- بررسی، تعیین و گزارش نیازهای آموزشی و رفاهی دانشجویان و مدرسان در بیمارستان‌ها
- تعامل و جلب مشارکت فعالانه مدرسان در ارتقای کیفیت ارائه و ارزشیابی آموزش بالینی
- نظارت بر اجرای آموزش آبشاری (اتندینگ) بالینی
- هماهنگی با مدیریت پرستاری، سوپروایزر آموزشی و سرپرستاران
- بررسی و تعیین کیفیت و گزارش طرح درس بالینی مدرسان
- ارزشیابی کیفیت آموزش بالینی مدرسان در هر نیمسال تحصیلی
- بازنگری فرم‌های ارزشیابی بالینی با استفاده از خرد جمعی
- طراحی و اجرای برنامه های توانمند سازی مدرسان بالینی با استفاده از رویکرد بین رشته ای

دستورالعمل اجرایی و حداقل شرایط قابل قبول در اجرا و ارزشیابی آموزش بالینی

الف: بخش کارآموزی در عرصه های بالینی

همان طور که در بخش مقدمه نیز اشاره شد، برای کارآموزی به ازای هر واحد کارآموزی، ۹ روز در عرصه بالینی مرتبط ارائه خواهد شد که توجه به موارد زیر به بهبود کیفیت آموزش بالینی کمک خواهد کرد.

ساعت حضور در بخش ساعت ۸ الی ۱۲:۳۰ برای صبح و ۱۳ الی ۱۷:۳۰ برای عصر می باشد.

توجه: تاکید می گردد که ترجیحاً کارآموزی بصورت لانگ برگزار نشود و در صورت ضرورت برگزاری لانگ حتماً باید با هماهنگی گروه و مسئول امور بالینی گروه باشد تا مدیر گروه از طریق اداری (اتوماسیون) تغییر در برنامه را به بیمارستان اطلاع دهد.

- طرح درس روزانه بالینی توسط مدرس در ابتدای هر روز کارآموزی برای دانشجویان توضیح داده شود.
- در ابتدای کارآموزی در ارتباط با شیوه ارزشیابی عمومی و اختصاصی بخش مورد نظر توضیحات کامل و واضح داده شود و شاخص های ارزشیابی به رویت رسیده و در اختیار وی قرار گیرد.
- در روز اول کارآموزی در مورد نحوه تکمیل کارپوشه و زمان تحویل آن توضیح داده شود.
- کدهای اخلاق در پرستاری به دانشجویان آموزش داده شود.
- اصول مربوط به حفظ ایمنی دانشجو و مددجو به دانشجو آموزش داده شود و در طول کارآموزی، دانشجو از نظر میزان رعایت این نکات بررسی و مورد ارزشیابی قرار گیرد.
- اهمیت رعایت اصول اخلاقی در برقراری ارتباط با مددجو، خانواده و همکاران توضیح داده شود و رعایت این موارد در طول کارآموزی توسط مدرس از طریق سوال از مددجو و یا مشاهده مورد ارزیابی قرار بگیرد.
- لازم است برنامه آموزش بالینی به گونه ای طراحی شود که بخش عمده آن با حضور مستقیم بر بالین مددجو و با حضور مدرس و دانشجو جهت تمرین عملی مهارت های بالینی و آموزش مداخلات مراقبتی انجام پذیرد و بخشی از آموزش در طی کارآموزی به کمک نمایش فیلم کوتاه، سناریوهای بالینی، پادکست، بحث گروهی و گزارش موارد بالینی و غیره پوشش داده شود.
- لازم است تا در طول هر روز کارآموزی تقسیم وظایف برای دانشجویان انجام پذیرد و بر اساس توان دانشجو و سطح مراقبتی مددجویان بین ۱ تا ۲ مددجو بصورت کیس متد (روش موردی) به دانشجو داده شود تا با حضور مستقیم پرستار مراقب مددجو و مدرس مربوطه در ارائه مراقبت از مددجو مشارکت داشته باشند.
- در پایان هر روز کارآموزی دانشجویان موظف به ارائه گزارش شفاهی و کتبی بیماران خود به مدرس مربوطه هستند.
- هر دانشجو در هر برنامه کارآموزی باید حداقل یک برنامه مراقبت از بیمار را بر اساس فرآیند پرستاری تدوین و اجرا نماید و گزارش آن را به مدرس مربوطه ارائه دهد.

- لازم است در طی مشارکت دانشجویان در مراقبت، نقاط ضعف و قوت آنها شناسایی و در جهت تقویت نقاط قوت و مرتفع سازی نقاط ضعف و نیازهای آموزشی فراگیران اقدام مناسب صورت پذیرد.
- مدرسین لازم است که تکالیف متناسب با محتوای آموزشی و اهداف هر کارآموزی و طول مدت کارآموزی باشند.
- تکالیف و کارپوشه (پورتفولیو) بعنوان راهبرد یادگیری فعال در آموزش بالینی می‌تواند انواع و قالب‌های مختلف داشته باشند و توصیه کلی این است که با توجه به هدف آموزش به نوعی باشند که دانشجویان را به مراجعه به متون، تفکر فعال و نقادانه سوق دهد.
- کنفرانس‌ها تا حد ممکن بر بالین بیمار و در محیط بخش ارائه گردد و بصورت مسئله محور باشد.
- تلاش شود تا آموزش‌ها در حین ارائه مراقبت به مددجو به دانشجویان داده شود تا یادگیری با ثبات در دانشجو شکل پذیرد.
- برای انجام ارزشیابی دانشجویان بهتر است بخش عمده به ارزشیابی تکوینی در طول کارآموزی اختصاص یابد و ارزشیابی جمعی و نهایی سهم کمتری داشته باشد.
- تکالیف ارائه شده به دانشجویان بایستی متناسب و همراستا با موضوع کارآموزی اختصاصی باشد. مگر این که موضوع انتخاب شده به تقویت یادگیری موضوعات اختصاصی کارآموزی کمک نماید.
- توجه به این نکته ضروری است که هدف از ارائه تکالیف به دانشجویان در کارآموزی کمک به دستیابی اهداف آموزش بالینی است و صرفاً عاملی برای ارزشیابی و نمره دادن نمی باشد.
- در پایان کارآموزی نمرات کمتر از ۴۸ ساعت جهت ورود به سامانه هم آوا باید از طریق اتوماسیون برای اساتید مسوول درس، مدیر گروه و رئیس بخش مربوطه (داخلی جراحی - مهارت‌های بالینی) ارسال شود (اسامی مسوولین دروس در صفحه اینترنتی گروه در هر نیمسال اعلام می‌گردد).

ب: آموزش بالینی شبیه سازی شده در مرکز مهارت‌های بالینی (اسکیل لب)

- لازم است لیست وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای برگزاری هر روز کارآموزی در مرکز آموزش مهارت‌های بالینی و کلاس های درس توسط مدرس مسوول درس به مسوول بخش مهارت بالینی اعلام گردد.
- لازم است برنامه و تعداد فضاهای مورد نیاز جهت استفاده از اتاق مهارت‌های بالینی سایر گروه‌ها، توسط مدیران محترم گروه‌های آموزشی از طریق اتوماسیون به مدیر گروه پرستاری داخلی جراحی اعلام گردد.
- برنامه ریزی جهت حضور حداکثر ۹ الی ۱۰ نفر در هر اتاق مرکز آموزش مهارت‌های بالینی (۸ الی ۹ دانشجو به همراه یک نفر مدرس) و حداکثر ظرفیت در کلاس حسب اندازه کلاس تعیین گردد.
- در زمان حضور در مرکز آموزش مهارت بالینی، رعایت لباس فرم توسط دانشجویان و اساتید محترم ضرورت دارد.
- از همراه آوردن وسایل اضافی از قبیل کیف به مرکز آموزش مهارت بالینی خودداری گردد.

- لازم است دانشجویان وسایل مورد نیاز جهت یادداشت برداری به صورت فردی را همراه داشته باشند.
- استفاده اجباری از ماسک به روش صحیح در زمان پاندمی بیماری‌های تنفسی طبق مقررات اعلام شده در مرکز آموزش مهارت بالینی ضرورت دارد.
- ضروری است دست‌ها با روش صحیح قبل از شروع کار و پس از حضور در اتاق‌های مرکز آموزش مهارت‌های بالینی و یا کلاس‌های درس شسته شوند.
- از جا به جایی و دست زدن به سایر وسایل موجود در اتاق‌های مرکز آموزش مهارت‌های بالینی و کلاس‌های درس (وسایلی که در طی برنامه آموزشی کاربردی ندارند) خودداری گردد.
- از خوردن و نوشیدن در داخل مرکز آموزش مهارت بالینی و کلاس‌های درس خودداری گردد.
- زباله‌های تولید شده در طی زمان حضور در مرکز آموزش مهارت بالینی و کلاس‌های درس در سطل‌های تعیین شده ریخته شوند.
- فهرست تمامی وسایل مورد نیاز مهارت‌های بالینی باید توسط مدرس تعیین و در دسترس دانشجو قرار گیرد.
- تمامی مداخلات بالینی مورد هدف در آموزش مهارت‌های بالینی باید در ابتدا توسط مدرس انجام شده و سپس توسط تک تک دانشجویان به طور مکرر تمرین گردد.
- لازم است مدرس در حین تمرین دانشجویان حضور داشته و بازخورد لازم را به عملکرد آنها بدهد.
- در پایان هر روز کاری، قبل از اتمام کلاس، کلیه وسایل توسط دانشجویان جمع‌آوری و تحت نظارت مدرس در قفسه‌های اختصاصی خود قرار داده شوند.

توجه: جهت نگهداری هر چه بهتر تجهیزات و مشارکت دانشجویان در این مورد، در ابتدای هر روز، یک نفر از دانشجویان به عنوان نماینده کلید کلاس مهارت‌های بالینی را از مسئول دفتر گروه تحویل گرفته و کارت شناسایی خود را تحویل می‌دهد و بعد از اتمام کلاس کلید تحویل داده می‌شود و کلیه دانشجویان در نگهداری وسایل مسئولیت دارند.

ارزشیابی دانشجویان در بخش آموزش مهارتهای بالینی

فرایند ارزشیابی در طرح درس بالینی به طور کامل و شفاف نوشته شده و به اطلاع دانشجویان برسد. لازم است اساتید در ارزشیابی حتما موارد زیر را لحاظ کنند:

الف: ابعاد مهم ارزشیابی حضوری (مهارت بالینی در صورت لزوم برای آن درس)

- حضور به موقع دانشجو در جلسات آموزشی
- رعایت دستور العمل های قید شده در شیوه نامه اعم از استفاده از ماسک، رعایت فاصله و غیره
- کسب آمادگی نظری برای حضور در کلاس، طبق آنچه مدرس قبلا از دانشجویان خواسته است.
- توانایی و مهارت انجام اقدامات عملی و پروسیجرهایی (رویه‌ها) که مدرس در حین حضور در مرکز مهارت بالینی آموزش داده است.
- رعایت پوشش ظاهری طبق قوانین رایج حضور در محیط دانشگاه
- رعایت لباس فرم و استانداردهای پوشش مناسب جهت حضور
- مشارکت فعال در برنامه کلاس بالینی
- حضور به موقع در روز ارزشیابی نهایی و کسب نمره قابل قبول بر اساس فهرست واریسی (چک لیست) پروسیجرهای انتخابی

ب: ابعاد مهم ارزشیابی کارآموزی بالینی

- ارزشیابی دانشجو طبق چک لیست ارزشیابی عمومی (۴ نمره) و ارزشیابی اختصاصی (۱۶ نمره)
- حداقل نمره قبولی برای کارآموزی و کارآموزی در عرصه ۱۲ می باشد.
- حضور دانشجو در تمام روزهای کارآموزی الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس کارآموزی از ۱/۱۰ مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز نماید. در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.
- در صورت یک جلسه غیبت موجه علاوه بر جبران آن ۲ نمره از نمره کارآموزی کسر خواهد شد .
- در صورت غیبت دو روز و بیشتر نمره کارآموزی صفر منظور می شود.
- گزارش غیبت دانشجویان در کارآموزی و بررسی موجه بودن غیبت ابتدا بر عهده مدرس مربوطه و تایید مسئول امور بالینی و در شرایطی که تصمیم گیری با مشکل مواجه شود بر عهده مدیر گروه است.

ارزشیابی اختصاصی دانشجویان از طریق رویکردهای نوین ارزشیابی شامل موارد زیر است که مدرسان بر اساس شرایط از یک و یا چند روش می توانند استفاده کنند:

۱: مشاهده مستقیم مهارت عملی (DOPS)^۱

۲: آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (MINI-CEX)^۲

۳: ارزشیابی ۳۶۰ درجه

۴: مهارت‌های بالینی دستیاران از طریق بررسی پرونده مددجویان ویزیت شده توسط دستیار (CSR)^۳

۵: آزمون بالینی ساختاریافته عینی / اسکی (OSCE)^۴

۶: از طریق کار نما (لاگ بوک)

ج: ابعاد مهم ارزشیابی کارآموزی در عرصه

- حضور به موقع در بخش بالینی جهت شرکت در فرآیند تحویل بخش
 - رعایت کامل استانداردهای حرفه‌ای پوشش در طی شیفت‌های کارآموزی در عرصه
 - ارزشیابی دقیق بر اساس چک لیست ارزشیابی عمومی و اختصاصی توسط سر پرستار و ناظر بالینی بیمارستان
 - اهمیت اتمام تعداد شیفت‌های مقرر در بازه زمانی تعیین شده
 - شرکت در فعالیت‌های مراقبتی و آموزش بخش درمانی با حضور پرستار مسوول مددجو
- توجه:** به منظور تاکید بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی توسط دانشجویان و حفظ سلامت همه دانشجویان، رعایت مسائل حرفه‌ای از جمله کد پوشش حرفه‌ای و قوانین ذکر شده در این دستورالعمل برای دانشجویان ضروری است و عدم رعایت آن به عنوان مصادیق سوء رفتار حرفه‌ای لحاظ می‌گردد. به این صورت که اگر دانشجویی با وجود یک بار تذکر شفاهی مدرس، سر پرستار و ناظر بالینی همچنان موارد را رعایت نمی‌کند، مشمول سوء رفتار حرفه‌ای بوده و امکان گذراندن موفق کارآموزی برای وی مقدور نمی‌باشد.

توجه: اهمیت رعایت رفتار حرفه‌ای در طول کارآموزی، باید هم در طرح برنامه کارآموزی اشاره شود و هم در روز اول هر کارآموزی به دانشجویان یادآوری و تاکید شود و در صورت عدم توجه دانشجوی، جهت تصمیم‌گیری حضور دانشجو در کارآموزی، با اطلاع ناظر بالینی، دانشجو به مدیر گروه و معاونت آموزشی دانشکده ارجاع داده خواهد شد.

¹ Direct observation of procedural skills

² Mini Clinical Evaluation Exercise

³ The Chart Stimulated Recall

⁴ Objective Structured Clinical Examination

آزمون و ارزشیابی پیش کارورزی

قبل از ورود دانشجو به کارآموزی در عرصه بالینی، با برگزاری آزمون عملی پیش کارورزی به شیوه OSCE، میزان دستیابی دانشجو به حداقل صلاحیت های حرفه ای مورد ارزیابی قرار می گیرد تا مدت زمان حضور در کارآموزی در عرصه تبدیل به فرصتی برای تکمیل صلاحیت های حرفه ای از طریق اصلاح نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو گردد.

این آزمون در پایان ترم ششم و قبل از ورود دانشجو به کارآموزی در عرصه، زمانی که دانشجو تمامی دروس نظری و کارآموزی های مربوطه را گذرانده و نمره قبولی کسب نموده باشد، برگزار می گردد. آزمون پیش کارورزی برای دانشجویان ورودی نیمسال اول هر سال در نیمه دوم تیرماه و برای دانشجویان ورودی نیمسال دوم هر سال در نیمه دوم دی ماه برگزار خواهد شد. چنانچه دانشجویی در آزمون در ایستگاه های مشخصی مردود شد، یک بازه زمانی دو هفته جهت آزمون مجدد به دانشجو داده شده اگر مجدداً نمره قابل قبول توسط دانشجو کسب نشد طبق نظر مدیر گروه یک دوره کارآموزی مجدد جهت برطرف شدن مشکلات آموزشی مددجو برای وی تعریف شده و دانشجو پس از گذراندن این دوره در آزمون مجدد شرکت می نماید.

د: ابعاد مهم ارزشیابی حضوری (آزمون OSCE)

- حضور به موقع دانشجو در روز و ساعت آزمون
- رعایت دستور العمل های قید شده در شیوه نامه اعم از استفاده از ماسک، رعایت فاصله و غیره
- رعایت لباس فرم و استانداردهای پوشش مناسب جهت حضور
- رعایت زمان مقرر شده در هر ایستگاه
- عدم استفاده از گوشی همراه و هندزفری در روز آزمون در ایستگاهها

راهنمای نظارت بر نحوه اجرای برنامه

- با توجه به اهمیت کارآموزی ها و لزوم اطمینان از کیفیت اجرای آن لازم است نظارت کافی از طرف مدیر گروه/ مسوول امور بالینی و مسوول درس در این خصوص انجام گیرد.
- لازم است طرح درس کلی کارآموزی و طرح درس روزانه قبل از شروع نیمسال و کارآموزی، با مشارکت تمام مدرسان محترم ارائه دهنده واحد کارآموزی طبق چارچوب مشخص شده تهیه و پس از ارسال برای مدیر گروه و ناظر بالینی در صفحه اینترنتی گروه جهت دسترسی دانشجویان قرار داده شود.
 - لازم است مسوول درس بر مطابقت داشتن طرح درس و فعالیت هر یک از اعضای تیم تدریس شامل دانشجویان دکتری یا سایر اساتید همکار با این شیوه نامه نظارت داشته و موارد عدم انطباق را ابتدا به خود فرد متذکر شده و در صورت تکرار، به صورت مکتوب به مدیر گروه اعلام نمایند. در چنین مواردی مدیر گروه موظف به پیگیری مسئله و حل آن بوده و لازم است مسوول درس/ معاون آموزشی را در جریان اقدام انجام شده و نتیجه مربوطه قرار دهد.
 - به منظور اطمینان از رعایت دستور العمل ها، لازم است بازدیدهای میدانی تصادفی از جلسات آموزشی در مرکز مهارت بالینی و

کارآموزی بالینی و کارآموزی در عرصه توسط مسوول امور بالینی به عمل آید و گزارش مکتوب آن به مدیر گروه و معاونت آموزشی ارسال گردد.

توجه: در صورتی که آموزش به روش آبخاری (اتندینگ) انجام می شود مسئول درس که معمولاً یکی از اساتید گروه می باشد بایستی قبل از کارآموزی در یک و یا چند جلسه، در خصوص نحوه ارائه طرح درس بالینی روزانه، تقسیم فعالیت روزانه و نحوه ارزشیابی به دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد که قرار است در آموزش بالینی به عنوان دستیار (TA)¹ به وی کمک کنند، آموزش دهد. هدف از برگزاری این جلسات آموزش دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد درخصوص نحوه آموزش بالینی همچنین رسیدن تیم آموزشی به اشتراک رویه است. شایان ذکر است اهداف آموزشی جهت آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری هم باید در حین آموزش آبخاری مد نظر قرار گیرد. این موضوع سبب می شود دانشجویان مقاطع مختلف تحت آموزش و راهنمایی استاد مربوطه به اهداف آموزشی برسند.

پایش فرآیندها و پیامدها و ارتقاء کیفیت برنامه آموزش بالینی

- ارزشیابی طرح درس بالینی
- انجام نظرسنجی های از دانشجویان، دانش آموختگان، اساتید و مدیران حوزه آموزش و اصلاح فرآیندها بر اساس آنها
- خودارزشیابی مدرس و دانشجو
- رسیدگی به درخواست مدرسان و دانشجویان

ابزارهای ارزشیابی آموزش بالینی

- فرم خود گزارش دهی توسط دانشجو
- فرم های طرح و دوره درس
- فرم های موجود در سامانه هم آوا جهت ارزشیابی اساتید
- آزمون های عملی در دروس عملی در طول دوره و پایان دوره
- فرم های نظر سنجی

چگونگی استفاده از نتایج ارزشیابی

- اصلاح برنامه در مقاطع مختلف با استفاده از تصمیم گیری در شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه
- ارجاع نتایج تحلیل عملکرد دانشجویان و دانش آموختگان به مراجع بالادستی مربوطه مثل دانشگاه، کمیته برنامه ریزی درسی و مشاوره دانشجویی حسب مورد درخواست

کدهای اخلاق در پرستاری

¹ Teacher assistant

آنچه به عنوان مبانی ارزشی اسلامی- ایرانی در حرفه پرستاری، قابل استناد است عبارت است از:

- بنا به آیات کریمه قرآن مرض و شفاء در دست پروردگار متعال است و لذا پرستار در تمام شرایط وظایف محوله را با توکل و استعانت از ذات باریتعالی به انجام می‌رساند.
- همه انسانها از شأن و کرامت والای انسانی برخوردارند و لازم است در هر حالتی مورد احترام قرار گیرند ولی مددجو یا فرد سالمی که نیازی در رابطه با سلامت خود دارد، شایسته توجه و احترام ویژه ای است. لذا تمام مددجویان، بدون در نظر گرفتن وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، توسط پرستار مورد احترام و حمایت روحی-روانی قرار می‌گیرند
- حفظ حیات هر انسان در هر جایگاه و موقعیتی که باشد وظیفه هر مسلمانی است ولی پرستار به واسطه تقبل مسئولیتی ویژه، در قبال نفس و جان مددجو مسئول خواهد بود.
- تقویت روحی و معنوی مددجو از منظر اسلام در بهبود او تأثیر گذار است. لذا وظیفه اخلاقی پرستار است که مددجو را دلداری داده و زمینه را برای پذیرش همراه با طیب نفس بیماری فراهم کند.
- از مهمترین ارزش‌ها در حرفه پرستاری، احترام به مددجو و حفظ شأن و کرامت انسانی، نودوستی و همدلی، پایبندی به تعهدات حرفه‌ای، پاسخگویی، مسئولیت پذیری و وجدان کاری، عدالت در خدمت رسانی، تعهد به صداقت و وفاداری، حفظ حریم خصوصی مددجویان و تعهد به رازداری و امانتداری، ارتقاء صلاحیت علمی و عملی به طور مداوم، ارتقاء آگاهی از مقررات حرفه ای و دستورالعمل‌های اخلاقی و رعایت آن‌ها، احترام متقابل با سایر ارائه‌دهندگان مراقبت سلامت و برقراری ارتباط مناسب با آنان، احترام به استقلال فردی مددجو و شفقت و مهربانی است که باید مورد لحاظ قرار گیرد.

راهنمای اخلاقی در بخش پرستار و جامعه عبارتند از:

پرستار باید :

- در جهت ارتقای سلامت جامعه، پیشگیری از بیماری‌ها، اعاده سلامت و کاهش درد و رنج، کوشش کند و آن را رسالت اصلی خود بداند.
- مراقبت پرستاری را صرفنظر از نژاد، ملیت، مذهب، فرهنگ، جنس، سن، وضعیت اقتصادی-اجتماعی، مسائل سیاسی، بیماری جسمی یا روحی-روانی یا هر عامل دیگری ارائه دهد و در جهت حذف بی عدالتی و نابرابری در جامعه بکوشد.
- مراقبت‌های پرستاری را با رعایت احترام به حقوق انسانی و تا حد امکان با در نظر گرفتن ارزش‌ها، آداب و رسوم اجتماعی، فرهنگی و اعتقادات دینی مددجو ارائه دهد.
- به جامعه در زمینه‌های ارتقای سلامتی و پیشگیری از بیماری‌ها آموزش دهد و این را از مهمترین مسئولیت‌های خود بداند.

- مراقبت پرستاری و آموزش استاندارد باید متناسب با فرهنگ، باورها، ارزش‌ها و نیازهای افراد ارائه شود.
- به چالش‌ها و مسائل اخلاقی در محیط جامعه و محیط کار که قداست حرفه پرستاری را مخدوش می‌کند توجه و حساسیت داشته، در مواقع لازم راه حل و پاسخ مناسب را پیشنهاد دهد.
- ضمن همکاری و هماهنگی با سایر افراد، گروه‌ها و نهادهای اجتماعی جهت برطرف کردن نیازهای اجتماعی و رفع مسایل اخلاقی مطرح در حیطه مراقبت‌های سلامت تلاش کند.
- به گروه‌ها و افراد آسیب پذیر از قبیل کودکان، سالمندان، افراد دچار ناتوانی و معلولیت‌های جسمی، مددجویان با مشکلات روانی و مانند آن‌ها توجه ویژه کند.
- ضمن توجه به سلامت در سطح محلی، در راستای حصول اهداف سلامت در سطح ملی و جهانی نیز تلاش و همکاری کند.
- در بحران‌ها و حوادث طبیعی همچون جنگ، زلزله، سیل، همه‌گیری بیماری‌ها و مانند آن‌ها مسئولیت‌ها و وظایف خود را با در نظر گرفتن احتیاطات لازم انجام دهد.

راهنماهای اخلاقی در بخش پرستار و تعهد حرفه‌ای عبارتند از:

پرستار باید:

- هنگام اجرای مداخلات پرستاری و تصمیم‌گیری‌های بالینی، مسوولیت‌های اخلاقی را همانند مسوولیت‌های حقوقی و حرفه‌ای در نظر بگیرد.
- در حد وظایف و اختیارات خود، در جهت فراهم آوردن محیطی امن و سالم برای مددجو کوشا باشد.
- با حضور به موقع، انجام وظایف حرفه‌ای به نحو احسن، و ثبت دقیق و کامل مراقبت‌های انجام شده، امنیت مددجو را تأمین کند.
- براساس استانداردهای حرفه‌ای حاصل از نتایج تحقیقات معتبر و شواهد موجود، بهترین مراقبت را به مددجو ارائه دهد.
- تمام مداخلات پرستاری را با حفظ عزت و احترام مددجو و خانواده او انجام دهد.
- حداکثر کوشش خود را برای حفظ اسرار مددجو، رعایت حریم خصوصی او، احترام به استقلال فردی و کسب رضایت آگاهانه، به عمل آورد.
- با شناسایی و گزارش خطاهای حرفه‌ای همکاران تیم درمانی از بروز صدمات احتمالی به مددجو پیشگیری کند.
- در صورت خطا در مداخلات پرستاری، صادقانه به مددجو توضیح داده، در هر شرایطی راستگویی و انصاف را سرلوحه کار خود قرار دهد.

- توانایی‌های جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی خود را حفظ کند و ارتقا دهد.
- در جهت حفظ صلاحیت حرفه‌ای، دانش و مهارت‌های خود را به روز نگه دارد.
- توانمندی و دانش کافی برای مراقبت مؤثر و ایمن، بدون نظارت مستقیم را داشته، در برابر اقدامات خود پاسخگو باشد.
- از پذیرش هرگونه هدیه یا امتیازی از مددجو یا بستگان وی، که ممکن است موجب معذوراتی در حال یا آینده شود پرهیز کند.

راهنماهای اخلاقی در بخش پرستار و ارائه خدمات بالینی عبارتند از:

پرستار باید:

- خود را با ذکر نام، عنوان و نقش حرفه‌ای به مددجو معرفی کند.
- ارائه مداخلات پرستاری را با احترام کامل به مددجو و حفظ شأن وی انجام دهد.
- خواسته‌های مددجو را صرف نظر از سن، جنس، نژاد، موقعیت، وضعیت اقتصادی، سبک زندگی، فرهنگ، مذهب، باورهای سیاسی و توانایی جسمی او، مورد توجه و ملاحظه قرار دهد.
- مراقبت‌ها را مبتنی بر دانش روز و قضاوت صحیح پرستاری انجام دهد.
- ارتباطی همراه با ملاحظت در رفتار و کلام داشته باشد، به نحوی که با جلب مددجو بتواند نیازها و نگرانی‌های مددجو را دریابد.
- قبل از انجام هرگونه مداخلات پرستاری، رضایت آگاهانه مددجو یا سرپرست قانونی وی را جلب کند. در همین راستا اطلاعات کافی در مورد اقدامات پرستاری را در اختیار مددجو قرار دهد تا مددجو امکان قبول یا رد آگاهانه خدمات مراقبتی را داشته باشد.
- هنگام ارائه یک محصول جدید یا بکارگیری آن در بالین، آگاهی کامل از خطرات احتمالی آن وسیله داشته باشد و همچنین اطلاعات لازم در مورد فواید و مضرات استفاده از آن محصول را در اختیار مددجو بگذارد تا امکان انتخاب آگاهانه برای وی فراهم شود.
- آگاه باشد هیچ کس حق ندارد به جای یک فرد بالغ صلاحیت دار، رضایت انجام مداخله ای برای وی را دهد و در مورد کودکان، حق رضایت جزء مسئولیت‌های قیم قانونی است.
- جهت توانمند سازی مددجو با توجه به طرح مراقبتی و برنامه ترخیص، به مددجو و خانواده وی آموزش دهد.
- به طور استثناء، در مواقع اورژانس که اقدام درمانی در اسرع وقت برای حفظ زندگی مددجو ضروری است، بدون رضایت مددجو اقدامات لازم را شروع کند.

- در شرایطی که مددجو قادر به اعلام رضایت نبوده، اطلاع از خواسته وی نیز امکانپذیر نباشد، بر اساس استانداردهای موجود و با در نظر گرفتن مصلحت مددجو، مناسبترین اقدام را برای او انجام دهد.
- برای بی خطر بودن مداخلات پرستاری احتیاطات لازم را بکار بندد و در موارد لازم این موضوع را با سایر اعضای تیم سلامت به مشورت گذارد.
- همه اطلاعاتی که در حین فرایند مراقبتی به دست آورده یا در اختیار او قرار می‌گیرد، را اسرار حرفه‌ای تلقی کند و مگر در موارد مجاز، بدون رضایت مددجو در اختیار دیگران قرار ندهد.
- اطلاعات درمانی مددجو را تنها برای اهداف مرتبط با سلامت (درمان، پژوهش) و در جهت منافع مددجو مورد استفاده قرار دهد. همچنین مددجو را مطلع کند که ممکن است بخشی از اطلاعات پرونده با سایر اعضای تیم درمان جهت مشاوره درمانی در میان گذاشته شود.
- در مواردی که از اطلاعات مددجو در زمینه‌های تحقیقاتی و آموزشی استفاده می‌شود باید با کسب رضایت وی بوده و انتشار اطلاعات بدون درج نام یا هر نشانی منجر به شناسایی، صورت گیرد.
- هنگام انجام هر مداخله پرستاری، به حریم خصوصی مددجو احترام بگذارد.
- در موارد عدم امکان خدمت رسانی ایده آل تا زمان برقراری برنامه جدید درمانی ارائه مراقبت را در بهترین سطح از توانایی ادامه دهد.
- در شرایط اورژانس خارج از محیط کار نیز به ارایه مراقبت از مددجو یا مصدوم بپردازد.
- در صورت نارضایتی مددجو یا بروز مشکل، حق وی برای تغییر پرستار مسئول یا سایر مراقبان و درمانگران را محترم شمرده، در حد امکان در جلب رضایت مددجو تلاش کند.
- در صورت اطلاع از موارد عدم رعایت استانداردهای مراقبتی، به مقام مسئولی که اختیار کافی برای اصلاح شرایط داشته باشد اطلاع دهد.
- هر گونه اعتراض و مشکل مددجو را به مسئول بخش گزارش دهد.
- از انجام اقداماتی که مستلزم زیرپا گذاردن اصول اخلاقی، قانونی و شرعی باشد حتی در صورت درخواست مددجو پرهیز کند.
- در مددجویانی که روزهای پایانی حیات را سپری می‌کنند، برای پذیرش واقعیت و برنامه ریزی مناسب برای برآوردن خواسته‌های مددجو، از جمله انجام اعمال مذهبی یا ثبت وصیت، کمک و همکاری کند.

راهنماهای اخلاقی در بخش پرستار و همکاران تیم درمانی عبارتند از:

پرستار باید:

- با اعضای تیم سلامت، مددجو و خانواده وی، در راستای ارائه مؤثر و بهتر مداخلات پرستاری و مشارکت کند.
- مددجو یا تصمیم گیرنده جایگزین را در اتخاذ تصمیمات در مورد مداخلات پرستاری مشارکت دهد.
- دانش و تجربه حرفه ای خود را با سایر همکاران در میان گذارد.
- با تیم درمان ارتباط متقابل مبتنی بر اعتماد برقرار کند.
- با سایر پرستاران، اساتید و دانشجویان برخورد و رفتاری توأم با احترام داشته باشد.
- در صورت بروز هرگونه تعارض منافع در هنگام مراقبت از مددجو، با اولویت حفظ حقوق مددجو، آن را با همکاران ارشد و مسئولان خود مطرح و چاره جویی کند.
- با سطوح مختلف حرفه‌ای، از جمله سرپرستار، سرپرستار ناظر، مدیر پرستاری و روسای بخش، ارتباط حرفه ای توأم با احترام متقابل برقرار کند.
- در صورت مواجهه با هر نوع چالش اخلاقی برای تصمیم گیری با کمیته اخلاق بیمارستان مشورت کند.

مدیر پرستاری باید:

- در تمام ابعاد حرفه‌ای برای سایر پرستاران به عنوان الگو عمل کند.
- حداکثر تلاش خود را در جهت کسب اطمینان از انتقال اطلاعات لازم قانونی و اخلاقی به همکاران پرستار انجام دهد.
- شرایط لازم برای شرکت پرستاران در دوره‌های آموزش مداوم را فراهم کند.
- به منظور حل معضلات اخلاقی حین مداخلات پرستاری در صورت نیاز از مشورت افراد متخصص در زمینه اخلاق حرفه ای استفاده کند.
- بر اساس سلسله مراتب در راستای منافع مددجو همپای دیگر همکاران تلاش کند.
- با هدف ارتقای کیفیت خدمات، حداکثر تلاش خود را در جهت حفظ فضای مناسب کاری و افزایش انگیزه حرفه‌ای پرستاران به انجام رساند.
- در فرایند ارزشیابی و ارتقای حرفه ای پرستاران، ضمن رعایت استانداردهای حرفه ای و اصول اخلاق پرستاری، در مجموعه خود منصفانه عمل کند.

راهنماهای اخلاقی در بخش پرستار، آموزش و پژوهش عبارتند از:

- مدرس پرستاری باید بیشترین تلاش خود را در جهت آگاه بودن از دانش روز و ارتقاء دانش و عملکرد اخلاقی خود به عمل آورد.
- رابطه استاد و دانشجو در محیط های آموزشی و تحقیقاتی، باید مبتنی بر شان و اخلاق حرفه ای توأم با احترام باشد.
- مدرس پرستاری باید در راستای ارتقاء دانش و مهارت دانشجویان و ارتقاء عملکرد اخلاقی و حرفه ای آنان تلاش کند.
- در موارد استفاده از مددجو در آموزش دانشجویان، حقوق مددجو و ملاحظات اخلاقی مرتبط، باید به طور دقیق و کامل رعایت شود.
- در صورت عدم همکاری مددجو یا خانواده وی در آموزش دانشجو، نباید روند ارائه خدمات به او تحت تاثیر قرار گیرد.
- در راستای ارتقاء خدمات سلامت، کیفیت دوره های آموزشی پرستاران، راهنماها و استانداردهای موجود، باید به طور مستمر مورد بررسی و بازنگری قرار گیرد.
- در صورت فعالیت در حوزه پژوهش، پرستار باید ضمن گذراندن دوره های آموزشی لازم، از اصول و قواعد پژوهش مطلع و با راهنماهای اخلاق در پژوهش عمومی و اختصاصی کشوری آشنا و به آن ها ملتزم باشد.
- پرستار نباید از جایگاه حرفه ای خود برای متقاعد کردن مددجو برای شرکت در تحقیق استفاده کند.
- عدم پذیرش مشارکت در تحقیق از سوی مددجو یا خانواده او نباید روند ارائه مداخلات پرستاری را تحت تاثیر قرار دهد.
- پرستار بالینی باید برای ارتقای مهارت ها و ظرفیت های بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی تلاش کند.

ایمنی مددجو و دانشجو

دانشجو برای حفظ ایمنی مددجو و خود موارد زیر را رعایت می کند:

- با ده اصل دارو (داروی صحیح^۱، مددجو صحیح^۲، مقدار صحیح^۳، روش صحیح^۴، زمان و دفعات صحیح^۵، مستندات صحیح^۶، تاریخچه و بررسی صحیح^۷، رویکرد صحیح حق امتناع دارو توسط مددجو^۸، تداخلات دارویی و ارزیابی آن^۹، آموزش و ارائه اطلاعات^{۱۰}) آشنایی دارد.

¹ Right Drug

² Right Patient

³ Right Dose

⁴ Right Route

⁵ Right Time and Frequency

⁶ Right Documentation

⁷ Right History and Assessment

⁸ Right Drug Approach and Right to Refuse

⁹ Right Drug-Drug Interaction and Evaluation

¹⁰ Right Education and Information

- زمان نگهداری داروها در یخچال بر اساس استاندارد رعایت می‌کند.
- تاریخ انقضای دارو کنترل می‌کند.
- دانشجو با تداخل دارویی آشنایی دارد.
- با نحوه نگهداری داروهایی که از نظر شکل و آوایی مشابه هستند (LASA Drugs)، آشنایی دارد.
- دانشجو در هنگام کار وسایل حفاظت فردی را در رابطه با کنترل عفونت رعایت می‌کند.
- دانشجو نحوه گزارش و پیگیری های مرتبط با نیدل استیک شدن را می‌داند.
- دانشجو آشنایی کامل با انواع عفونت های بیمارستانی را دارد.
- بهداشت دست را طبق استاندارد قبل و بعد از تماس با مددجو به درستی انجام می‌دهد.
- تفکیک زباله عفونی و غیر عفونی را به درستی انجام می‌دهد.
- در هنگام استفاده از ست استریل با قوانین و نحوه کنترل کردن آن کاملا آشنا می‌باشد و بکار می‌بندد.
- به موارد خاص مثل آلرژی و حساسیت در هنگام دادن دارو توجه دارد.
- کاربرد استفاده از safety box را می‌داند.
- در خصوص تجهیزات متصل به مددجو برای کاهش اضطراب به مددجویان توضیح داده می‌شود.
- با دستورالعمل انتقال فرآورده‌های خون کاملا آگاه می‌باشد.
- دانشجو با فرآیند و فرهنگ گزارش دهی خطا آشنا می‌باشد.
- موارد ایمنی در مورد اشیا و اطراف مددجو رعایت می‌نماید.
- ثبت دستبند و شناسایی قبل جراحی مددجو به درستی انجام می‌شود.
- موارد اخلاقی و حفظ شان مددجو هنگام جابجایی از اتاق عمل رعایت می‌شود.
- هنگام جابجایی به اتصالات مددجو توجه می‌کند.

مهارت های ارتباطی

در موقع برقراری ارتباط با مددجو، دانشجو به موارد زیر توجه می‌نماید.

- خود را به مددجو معرفی می‌نماید.
- مددجو را با نام و نام خانوادگی صحیح صدا می‌کند.
- با مددجو با خوشرویی و احترام برخورد می‌کند.

- به مددجو در زمینه انجام مراقبت ها توضیح می دهد.
- به سوالات مددجو در مورد روند درمان پاسخ می دهد.
- اسرار محرمانه مددجو را فاش نمی کند.
- با سایر اعضای تیم بهداشتی با احترام برخورد می کند.
- به سوالات همکاران پاسخ می گوید.
- مددجو را بطور بالینی به پرستار شیفت بعد تحویل می دهد.
- جهت آرامش مددجو اقدام می نماید (کاهش سروصدا، رعایت اصول استفاده از موبایل....).
- با مددجو جدل و بحث نمی کند.
- سوالات شخصی از مددجو نمی پرسد.
- در هنگام ارتباط با مددجو موضوع مورد گفتگو را عوض نمی کند و به سوالات مددجو پاسخ می دهد.
- به مددجو اطمینان کاذب نمی دهد.
- با مددجو و خانواده وی همدلی می کند.
- به مددجو و خانواده وی با رویکرد ترحم آمیز برخورد نمی کند.
- بر مشکلات و خواسته های بیمار تمرکز می کند.
- از پاسخهای دفاعی اجتناب می کند
- حریم خصوصی مددجو را رعایت می کند.
- در صورتی که به واسطه عدم اشتراک زبانی و یا فرهنگی قادر به درک برخی موضوعات ارائه شده نبود، تا حد امکان در روشن سازی موضوع می کوشد.
- از پرسیدن سوالاتی که در فرآیند مراقبت و درمان کاربردی ندارند، اجتناب می کند.
- در بیماریهای واگیردار مانند هیپاتیت B، ایدز و ... که احتمال انگ در آنها وجود دارد مشکل مددجو را فقط با افرادی که در مراقبت از وی نقش دارند، برای جلوگیری از ابتلا آنان مطرح می نماید و از فاش اسرار برای افراد دیگر که در این فرآیند نقش ندارند اجتناب می کند.

کد پوشش (Dress code) دانشجویان پرستاری در کلیه عرصه های بالینی

هدف از تعیین ضوابط پوشش برای دانشجویان دستیابی به موارد زیر می باشد:

- احترام به ارزش‌های دینی و فرهنگی جامعه
- جلب اعتماد مددجویان و همکاران گروه درمان و مراقبت در مراکز درمان
- رعایت موازین حرفه‌ای و حفظ اعتبار تاریخی پرستاری
- پیشگیری از انتقال عفونت
- حفظ سلامت و پیشگیری از آسیب

روپوش

- پوشش دانشجویان پرستاری باید به گونه‌ای باشد که باعث انتقال آلودگی به بیماران، کارکنان و محیط بالینی نشود.
- در کلیه عرصه‌های بالینی پوشیدن لباس فرم پرستاری ضروری است
- به منظور جلوگیری از انتقال عفونت، لباس فرم پرستاری تنها باید در عرصه بالین استفاده شود.
- روپوش باید تمیز و اتوکشیده باشد.
- روپوش دانشجویان (دختر و پسر) باید سفید باشد.
- دکمه‌های روپوش باید همیشه بسته باشد.
- روپوش باید گشاد و آزاد باشد.
- پوشیدن روپوش تنگ و چسبان ممنوع است.

مقنعه

- دانشجویان دختر باید از مقنعه سورمه‌ای استفاده کنند.
- موها باید کامل در زیر مقنعه پوشیده باشد.
- بلندی مقنعه باید روی سرشانه‌ها را بپوشاند.

شلوار

- به منظور کنترل عفونت‌های بیمارستانی، استفاده از شلواری که در خارج از بیمارستان پوشیده می‌شود (مثل شلوار جین) در بیمارستان ممنوع است.
- شلوار دانشجویان (پسر و دختر) باید سورمه‌ای یا مشکی تیره (پارچه‌ای یا کتان) باشد.

کفش

- به دلایل ایمنی، کفش دانشجوی پرستاری باید جلو بسته بوده، راحت باشد و از پای دانشجو در برابر صدمات و ترشح

مایعات آلوده محافظت کند.

- توصیه می‌شود به منظور کنترل عفونت‌های بیمارستانی کفش بیمارستان، در خارج از محیط بیمارستان مورد استفاده قرار نگیرد.
- رنگ کفش باید تیره (مشکی، سرمه‌ای و قهوه‌ای) باشد.
- پاشنه کفش باید متناسب و بیصدا باشد.
- پوشیدن صندل، چکمه و کفش پاشنه بلند در بخش ممنوع است تا در شرایط بحرانی و اورژانس واکنش فوری برای نجات مددجو انجام شود.

ناخن

- ناخن‌ها به منظور کنترل عفونت‌های بیمارستانی باید تمیز، کوتاه و مرتب نگه داشته شود.
- استفاده از ناخن مصنوعی به منظور کنترل عفونت‌های بیمارستانی مجاز نمی‌باشد.
- استفاده از لاک به منظور کنترل عفونت‌های بیمارستانی مجاز نمی‌باشد.

زیور آلات و آرایش

- استفاده از عطر و ادکلن و لوسیون‌های معطر می‌تواند باعث تشدید تهوع، استفراغ، حملات آسم و سایر علائم شود، لذا استفاده از عطرهاى تند مجاز نمی‌باشد.
- دانشجویان دختر باید ساده و بدون آرایش باشند.
- آرایش صورت و چشم‌ها در دانشجویان دختر ممنوع می‌باشد.
- استفاده از آرایش غیر معمول موها و محاسن برای دانشجویان پسر ممنوع است.
- استفاده از انگشتر تراش‌دار، دستبند به دلیل انتقال عفونت ممنوع است.
- حلقه باید صاف و بدون تراش باشد.
- نصب حلقه یا نگین به بینی، ابرو، زبان در نواحی قابل رویت بدن ممنوع است.
- انواع خالکوبی نباید در نواحی قابل رویت و قابل دید باشد.

تلفن همراه

- به همراه داشتن تلفن همراه در بخش بلامانع است اما بهتر است به منظور رعایت کنترل عفونت استفاده نشود.
- تلفن همراه باید در حالت بدون صدا باشد.
- در هنگام مراقبت از مددجو و انجام روش‌های درمانی و تشخیصی، صحبت کردن با تلفن همراه ممنوع است.

- صحبت کردن با تلفن همراه فقط در شرایط اضطراری و خارج از اتاق مددجو مجاز می باشد.
- مکالمات با تلفن همراه باید بسیار کوتاه بوده و اختلالی در روند انجام وظیفه دانشجوی پرستاری ایجاد نکند.

کارت شناسایی

- کلیه دانشجویان باید دارای کارت شناسایی باشند که از طرف دانشکده یا بیمارستان به آنها داده می شود.
- کارت شناسایی باید روی لباس فرم دانشجو نصب شود.
- کارت شناسایی باید کاملاً در معرض دید باشد.
- کارت شناسایی باید کاملاً در معرض دید و بالاتر از سطح کمر روی یونیفرم دانشجو نصب شود.

منابع:

- Kozier / B, Erb, G (2018). Fundamentals of Nursing: concepts process and practice. 7th ed. New York: prentice Hall.
- NAKHAEI M. Clinical Competence of Nurses: A Systematic Review Study.
- Abgineh Esfandiari S. Correlation between Feedback in Clinical Education and Professional Self-Concept in Nursing Students. Iranian Journal of Medical Education. 2022 Apr 10; 22:261-9.
- اصول و فنون پرستاری - ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران. نوشته پوتروپری انتشارات سالمی. ۱۳۹۶.